

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเขียนมีความสำคัญสำหรับมนุษย์มานานแล้ว ยิ่งโลกปัจจุบันมีความก้าวหน้าเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นเพียงใด การเขียนก็ยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นเพียงนั้น เพราะนอกจากจะต้องบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการสื่อสารแล้ว ยังใช้เป็นหลักฐานสำคัญได้อีกด้วย แอนน์ ไรมส์ (Anne Raimes, 1983) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนว่า "การเขียนเป็นสิ่งจำเป็นในสถานการณ์โลกปัจจุบันซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ การศึกษา เทคโนโลยี ฯลฯ เพราะต้องอาศัยทักษะการเขียนในการเผยแพร่ความรู้เหล่านั้นไปยังผู้อื่น" วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคณะ (2522) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสรุปได้ดังนี้

1. การเขียนเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์
2. การเขียนเป็นการระบายอารมณ์ทางหนึ่ง
3. การเขียนเป็นเครื่องสร้างความสามัคคีและความเจริญรุ่งเรือง
4. การเขียนเป็นเครื่องถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์
5. การเขียนเป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความปรารถนาของมนุษย์ ทำให้เกิดผลตามที่

ต้องการ

6. การเขียนเป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของมนุษย์
 7. การเขียนเป็นอาชีพสำคัญอย่างหนึ่งที่ได้รับการยกย่องมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสรุปได้ดังนี้

1. การเขียนเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ เพราะการเขียนเป็นสิ่งที่แสดงถึง

เอกลักษณ์และวิถีชีวิตของคนในชาติ

2. การเขียนทำให้เกิดวรรณคดี ถือเป็นหลักฐานที่แสดงถึงความมั่งคั่งทางสติปัญญา

จินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของคนในชาติ

3. การเขียนเป็นสื่อในการสร้างความมั่นคงของประเทศ เช่น การเขียนเพื่อก่อให้เกิดความสามัคคี การเขียนข่าวสาร เป็นต้น

4. การเขียนมีความสำคัญต่อการศึกษา เช่น การเขียนสื่อสารกับผู้สอนในการตอบข้อสอบ หรือเขียนรายงาน หรือครูอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเขียนตำรา เอกสาร งานวิจัย

ประทีร อุ่นจิตติ (2531) กล่าวว่า "การเขียนมีความสำคัญต่อการเรียนเกือบทุกชนิด เพราะต้องอาศัยการจดบันทึกเพื่อรวบรวมข้อมูล ถ้อยคำจากครูเพื่อเขียนรายงาน เพื่อย่อสิ่งที่ได้ป็น เพื่อเขียนตอบปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นต้น"

ณรงค์ฤทธิ์ สักดาณรงค์ (2537) กล่าวว่า "ในทางสื่อสาร การเขียนถือเป็นหัวใจสำคัญ เพราะต้องใช้ในการบันทึกข้อความ ใช้ในการถ่ายทอดข้อความ การจด การจารึก การบันทึก สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่มีบทบาทในการสื่อสารด้วยภาษาเขียนทั้งสิ้น"

จากข้อความข้างต้นจึงกล่าวได้ว่า การเขียนมีความสำคัญมากเพราะนอกจากจะใช้ในการติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด ความรู้ เป็นลายลักษณ์อักษรปรากฏให้เห็นเด่นชัดแล้วยังแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของความเป็นไทยอันเป็นความภาคภูมิใจของคนไทยทั้งหมด

จากความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้จัดวิชาภาษาไทยไว้เป็นวิชาบังคับให้นักเรียนต้องสอบผ่านจึงจะจบหลักสูตรได้ และในหมวดวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรฉบับดังกล่าว ได้จัดวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีให้มีเนื้อหาสำหรับพัฒนาความสามารถด้านการเขียนในทุกระดับชั้น ดังนี้

วิชาบังคับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ท 101 ท 102) กำหนดให้เรียนเกี่ยวกับการเขียนคัดลอกข้อความ เขียนตามคำบอก จดบันทึก เรียงความ ย่อความ ขยายความ เขียนจดหมาย กรอกแบบฟอร์ม แต่งคำประพันธ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ท 203 ท 204) กำหนดให้เรียนเกี่ยวกับการเขียนแสดงเหตุผล แสดงความคิดเห็น เขียนย่อความ เรียงความ จดหมาย ประกาศ แต่งคำประพันธ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ท 305 ท 306) กำหนดให้เรียนเกี่ยวกับการเขียนรายงาน เล่าเรื่อง เรียงความ ย่อความ จดหมายติดต่อกิจธุระ จดหมายเปิดผนึกผ่านสื่อมวลชน โทรเลข ประกาศคำเชิญชวน ถอดความจากคำประพันธ์ แต่งบทประพันธ์

วิชาเลือกเสรี

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ผู้เรียนเลือกเรียนทักษะการเขียนตามความสนใจและความสามารถเพิ่มเติมได้ในวิชา ท 011 เสริมทักษะภาษา ท 041 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ท 042 การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ท 051 หลักภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับวิชาเลือกเสรีนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนดให้บางรายวิชามีเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งกำลังมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสื่อสารในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร (Information Age) ดังกรมวิชาการได้กล่าวชี้แจงไว้ในคู่มือครูภาษาไทย (2537) ว่า

ความสามารถเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งมีคุณค่าที่ควรปลูกฝังและส่งเสริมให้ปรากฏในบุคลิกภาพของเยาวชนไทยซึ่งจะเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศในอนาคต ด้วยเหตุนี้ในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จึงจัดให้มีวิชาเลือกบางวิชาที่จะมีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาของนักเรียนไปในแนวทางสร้างสรรค์ ได้แก่รายวิชา ภาษาไทย ท 011 เสริมทักษะภาษา และ ท 042 การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาทั้งสองมีลักษณะสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

นอกจากนี้ อี โฮวาร์ด เบลค (E.Howard Blake, 1973) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า "การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้แสวงหาความสามารถ จินตนาการได้ดีกว่าการเขียนชนิดอื่น"

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2524) กล่าวว่า "การเขียนเชิงสร้างสรรค์หรือการประพันธ์มีคุณค่าในทางทำให้เกิดความเพลิดเพลินใจเป็นประการแรก ส่งเสริมสติปัญญาเป็นประการที่สอง และช่วยดำรงรักษาวัฒนธรรมไว้เป็นประการที่สาม คุณค่าทั้งสามประการนี้จะมองในแง่เฉพาะบุคคลหรือมองในแง่สังคมก็ได้"

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535) กล่าวว่า "การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม คือให้ข้อคิดที่เป็นคติในการดำรงชีวิต และก่อให้เกิดจินตนาการในทางที่ดีงามหรือทำให้ความเพลิดเพลินแก่จิตใจ เป็นต้น"

จะเห็นได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมตามความสนใจและตามความสามารถดังกล่าวมาแล้วข้างต้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาสมรรถภาพทางภาษา

เชิงสร้างสรรค์ให้เจริญยิ่งขึ้น (กรมวิชาการ, 2537) แต่ในทางปฏิบัติพบว่า การเรียนการสอน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก ดังผลสำรวจของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2529) พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งรวมถึงขั้นตอนการสอน เทคนิคการสอน ตลอดจนสื่อการเรียนในรายวิชานี้ อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก และพบว่าการสอนของครูส่วนมากที่ใช้มันอยู่ก็คือการอธิบายรายละเอียดจากบทเรียนแล้วให้ทำกิจกรรมท้ายบทเรียนนั้น ๆ

นอกจากนี้ วรรณภา เครื่องนิยม (2531) ได้กล่าวถึงปัญหาของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

การสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังมีอุปสรรคต่าง ๆ มากทั้งทางด้านตัวนักเรียน และตัวครู กล่าวคือ นักเรียนไม่ชอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เกิดความเบื่อหน่าย เห็นว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นเรื่องที่ยากเกินความสามารถของตน และไม่ทราบว่าจะเขียนอะไร เขียนไม่ได้ คิดว่าตนเองไม่มีพรสวรรค์ในด้านนี้ จึงทำให้ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ไม่สามารถที่จะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด หรือลำดับความคิดออกมาเป็นข้อความที่ไพเราะ สละสลวย ด้วยถ้อยคำสำนวนภาษาที่เหมาะสมและถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตนต้องการได้ สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเพราะนักเรียนไม่ได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมการเขียนสร้างสรรค์อย่างจริงจัง สิ่งสำคัญที่สุดคือ นักเรียนไม่ได้ฝึกให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และขาดความรู้ที่จะนำมาเขียน เมื่อครูให้เขียนก็มักจะคัดลอกจากหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่ง ไม่มีความคิดเป็นของตนเองปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ นักเรียนเกิดความกลัว เกิดความท้อใจและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ส่วนปัญหาที่เกิดจากตัวครู คือครูส่วนใหญ่ นิยมออกข้อสอบเป็นแบบปรนัย จึงทำให้นักเรียนขาดทักษะการเขียน และที่สำคัญคือตัวครูเองก็ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จึงไม่สามารถฝึกให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้

ความคิดเห็นดังกล่าว สอดคล้องกับความคิดเห็นของฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2523) ได้กล่าวถึงปัญหาการสอนการเขียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาว่า

เด็กขาดทักษะในการคิด เพราะไม่ได้รับการฝึกให้รู้จักคิดอย่างแจ่มแจ้งในสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านพบในชีวิตและบทเรียน เมื่อไม่สามารถคิดได้แจ่มแจ้ง การพูดหรือการเขียนเพื่อ

สื่อสารก็พลอยไม่แจ่มแจ้งไปด้วยนักเรียนจะถนัดท่องจำมากกว่าจะคิดเองการสอนเขียนในโรงเรียนมัธยมยังไม่สู้จะได้ผลในการสื่อสารนัก มีนักเรียนจำนวนมากที่เขียนเรียงความไม่ค่อยได้อาจจะเป็นเพราะขาดสารในสมอง หรือขาดความเข้าใจเรื่องนั้น ๆ ก็เลยเขียนไม่ได้ และไม่ได้รับการส่งเสริมให้เขียนได้อย่างเสรีเท่าที่ควร

แสดงให้เห็นว่าทักษะการเขียนต้องอาศัยทักษะการคิด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สิทธา พิณจุฑาผล (2526) กล่าวว่า "หลักการเขียนต้องประกอบไปด้วย 2 ชั้นคือ ชั้นการคิดและชั้นการเขียน ทั้ง2ชั้นนี้จะแยกจากกันมิได้ ดังนั้น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ก็ต้องอาศัยการคิดเชิงสร้างสรรค์เช่นกัน แต่ปัญหาในการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สำคัญคือผู้เรียนขาดทักษะการคิดและไม่กล้าแสดงออก และคิดว่ากาเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานหนัก และยากเกินความสามารถของตนส่วนครูผู้สอนไม่เข้าใจเกี่ยวกับความคิดเชิงสร้างสรรค์ และขาดกลวิธีในการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทำให้การสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่ประสบผล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ จี เอ เดวิส (G.A.Davis, 1972 อ้างถึงใน อารี รังสินันท์, 2532) ได้กล่าวอ้างถึงการเสริมสร้างหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวเด็กว่า

การเสริมสร้างหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์คือการช่วยให้เด็กได้ค้นพบความคิดใหม่ ๆ และสามารถพัฒนาศักยภาพนั้นให้เจริญเต็มที่ตามขีดความสามารถและเขาไม่เห็นด้วยกับการที่โรงเรียนจัดวิชาการต่าง ๆ มาก ๆ ทั้งนี้เพราะ องค์ประกอบที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวนักเรียนนั้นอยู่ที่เทคนิคและวิธีการสอนของครู ซึ่งวิธีการสอนเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ก็มีเพียงบางวิธีเท่านั้น ดังนั้นขึ้นอยู่กับครูที่จะเลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนที่กระตุ้นส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้งอกงามขึ้น

จากความคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้ด้วยการสอนฝึกฝน และฝึกปฏิบัติที่ถูกต้องวิธีอื่นจะนำไปสู่การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ดียิ่งขึ้นและจากการค้นคว้าพบว่า จีนเนคติกส์เป็นรูปแบบการสอนที่น่าสนใจอีกรูปแบบหนึ่งในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการสอนที่ใช้การเปรียบเทียบที่แปลกใหม่ และเชื่อมโยงสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกันหรือขัดแย้งกันเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์อันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ดียิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบตามรูปแบบจีนเนคติกส์มี 3 แบบ (Bruce Joyce, Marsha Weil with Beverly Showers, 1992) คือการเปรียบเทียบแบบบุคคล การเปรียบเทียบแบบตรง

และการเปรียบเทียบแบบคู่คำขัดแย้ง ดังนี้

1. การเปรียบเทียบแบบบุคคล หรืออุปมาแบบบุคคล (Personal Analogy) เป็นการเปรียบเทียบด้วยการให้นักเรียนสมมติตนเองเป็นบางสิ่งบางอย่าง เช่น เป็นหนอน รถไฟ เมม หรือเครื่องยนต์ของรถยนต์ เป็นต้น แล้ว แล้วบรรยายความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อเป็นสิ่งนั้น
2. การเปรียบเทียบแบบตรงหรืออุปมาแบบตรง (Direct Analogy) เป็นการเปรียบเทียบแบบง่าย ๆ ระหว่างสิ่งสองสิ่งที่ไม่น่าจะนำมาเปรียบเทียบกันเพื่อให้ได้ความคิดใหม่ ๆ การเปรียบเทียบแบบนี้ช่วยให้นักเรียนมองเห็นบทเรียนในแนวทางและความคิดใหม่ เช่น เปรียบเทียบการเขียนจดหมายกับหนอน รถไฟกับเมม บ้านกับทะเล เป็นต้น
3. การเปรียบเทียบแบบคู่คำขัดแย้งหรืออุปมาแบบคู่คำขัดแย้ง (Compressed Conflict) เป็นการเปรียบเทียบที่ใช้คำที่มีความหมายขัดแย้งกัน (แต่ไม่ใช่คำตรงข้าม) สองคำ มาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ อาจเพิ่มคำเชื่อมได้ เช่น ไฟเย็น ความทุกข์ที่หวานชื่น หน้าขึ้นอกตรม คนจนผู้ยิ่งใหญ่ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า รูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์ เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ด้วยการให้ผู้เรียนคิดเปรียบเทียบในลักษณะดังกล่าวข้างต้น จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดกว้างไกลออกไปจากเดิมที่เคยมีอยู่ อันเป็นแนวทางให้คิดทำสิ่งที่แปลกใหม่ขึ้นได้ ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้ที่เปิดกว้างต่อความคิด มีความคิดสร้างสรรค์ และยอมรับแนวคิดของผู้เขียน

นอกจากนี้ยังพบว่า การสอนโดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์นี้ไม่ได้ทำให้เนื้อหาของบทเรียนเปลี่ยนแปลง สามารถนำไปใช้ได้ดีกับบทเรียนทุกสาขาวิชา โดยเฉพาะบทเรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนคิดพัฒนา สร้าง หรือมองบทเรียนไปในแนวทางใหม่ (สมพงษ์ สิงหะพล, 2536) สอดคล้องกับความคิดของบรูซ จอยซ์ (Bruce Joyce, 1992) ที่ว่า "ซินเนคติกส์ช่วยจุดประกายให้นักเรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ ต่าง ๆ มากมาย" นอกจากนี้ บรูซ จอยซ์ยังให้คำแนะนำเพิ่มเติมว่าซินเนคติกส์สามารถใช้ได้ดีกับเนื้อหาวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นวิชาหนึ่งที่ซินเนคติกส์ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างดีเยี่ยม

จากปัญหาและแนวคิดดังกล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาการเรียนการสอนการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทหนึ่ง ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนอันจะนำไปสู่การเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบชินเนคติกส์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการเปรียบเทียบกับการสอนตาม

คู่มือครู

สมมติฐานการวิจัย

จากที่กรรณก ฐประสม (2536) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมชินเนคติกส์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในด้านความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์ มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ขจิตพรรณ ประดิษฐพงศ์ (2535) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์ พบว่า หลังจากเรียนด้วยกิจกรรมชินเนคติกส์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะการเขียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีทักษะการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบชินเนคติกส์ มีความสามารถในการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ตามคู่มือครู

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนโดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ความสามารถในการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนเรียบเรียงความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยภาษาเขียนปกติที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันโดยมีแนวคิดแปลกใหม่ น่าสนใจ ซึ่งเป็นของผู้เขียนเอง ผลงานนั้นมีคุณค่าในทางสร้างสรรค์ ซึ่งวัดจากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึงนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย จังหวัดราชบุรี
3. การสอนโดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ หมายถึง การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนโดยใช้การเปรียบเทียบอย่างละเอียดเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบด้วยวิธีการเปรียบเทียบ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบบุคคล การเปรียบเทียบแบบตรง การเปรียบเทียบแบบคำจำกัดแย้ง

การเปรียบเทียบแบบบุคคลหรืออุปมาแบบบุคคล (Personal Analogy) เป็นการเปรียบเทียบด้วยการให้นักเรียนสมมุติตนเองเป็นบางสิ่งบางอย่างอาจเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้แล้วบรรยายความรู้สึกเมื่อเป็นสิ่งนั้น เช่นให้นักเรียนสมมุติตนเองเป็นรถไฟ หนอน เมฆ เป็นต้น แล้วรู้สึกอย่างไร

การเปรียบเทียบแบบตรงหรืออุปมาแบบตรง (Direct Analogy) เป็นการเปรียบเทียบแบบง่าย ๆ ด้วยการให้นักเรียนเปรียบเทียบระหว่างสิ่งสองสิ่งที่ไม่น่าจะนำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้ได้ความคิดใหม่ ๆ เช่น เปรียบเทียบการเขียนจดหมายกับเมฆ บทกวีนิพนธ์

กับรถยนต์ เป็นต้น

การเปรียบเทียบแบบคู่คำขัดแย้งหรืออุปมาแบบคู่คำขัดแย้ง (Compressed conflict) เป็นการเปรียบเทียบด้วยการให้นักเรียนนำเอาคำที่มีความหมายขัดแย้งกัน (แต่ไม่ใช่คำตรงข้าม) สองคำมาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ (อาจเพิ่มคำเชื่อมได้) เช่น ไฟเป็น บาปบริสุทธิ์ คนจนผู้ยิ่งใหญ่ ความทุกข์ที่หวานชื่น เป็นต้น

4. การสอนตามคู่มือครู หมายถึง การสอนตามคู่มือครูภาษาไทย ท 042 การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ครูนำรูปแบบชินเนคติกส์ไปปรับใช้พัฒนาการเรียนการสอนทักษะอื่น
2. เป็นแนวทางให้ครูนำรูปแบบชินเนคติกส์ไปปรับใช้พัฒนาการเรียนการสอนวิชาอื่นที่ต้องการเน้นให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์
3. เป็นแนวทางแก่ผู้สนใจจะศึกษาค้นคว้าหรือวิจัยต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย